

Katarzyna Krzysztofek

Studia z Prawa Wyznaniowego 19 (2016): 23-43

**DOPUSZCZALNOŚĆ STOSOWANIA PRAWA SZARIATU W ZAKRESIE SPRAW
ROZWODOWYCH I SPADKOWYCH W PRAWODAWSTWIE UNII
EUROPEJSKIEJ**

Streszczenie

W związku ze zwiększoną liczbą muzułmanów napływających do krajów członkowskich Unii Europejskiej coraz częściej sądy państw członkowskich stykają się z rodzimym prawem muzułmanów, z prawem szariatu. W tym kontekście pojawia się pytanie czy prawodawstwo unijne dopuszcza orzekanie przez sądy krajów członkowskich w oparciu o prawo szariatu? Istotnymi z punktu widzenia jednostki dziedzinami prawa są prawo rodzinne i prawo spadkowe. Niniejsze opracowanie ma na celu znalezienie odpowiedzi na pytanie czy w świetle prawa unijnego sądy mogą orzekać o rozwodach i o spadkobranii bazując na prawie religijnym, jakim jest prawo szariatu. W kwestii rozwodów decydujące znaczenie ma rozporządzenie Rady (UE) nr 1259/2010, natomiast odnośnie do spadkobrania zastosowanie znajduje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012. Analiza powyższych aktów prawnych prowadzi do wniosku, że zasadniczo dopuszczają one stosowanie prawa szariatu jako prawa obcego. Ale równocześnie obydwie te akty prawne wyraźnie wyłączają stosowanie prawa obcego w sytuacji gdyby jego zastosowanie godziło w zasady porządku publicznego. I właśnie ta klauzula może znacząco ograniczyć orzekanie przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie spraw rozwodowych i spadkowych w oparciu o szariat, gdyż w obydwu tych dziedzinach prawo muzułmańskie w sposób znaczący odbiega od standardów europejskich, w dużej mierze ograniczając uprawnienia kobiet zarówno w zakresie możliwości występowania o rozwód jak i w zakresie dziedziczenia.

Słowa kluczowe: islam, wolność religijna, wolność sumienia i wyznania, związki wyznaniowe, prawo szariatu, rozwód, spadkobranie, kobiety w islamie

**ADMISSIBILITY OF APPLICATION OF SHARIA LAW IN THE MATTERS OF
DIVORCE AND INHERITANCE IN THE EUROPEAN UNION LEGISLATION**

Summary

Nowadays much more Muslims are coming to the European Union countries. Because of this the courts of members' countries more often need to take into consideration the Sharia law. That's why is important finding the answer to the question if the European Union legislation allowed the courts judging on the basis of Sharia law? In this context the most important fields of law are family law and inheritance law. The purpose of this study is finding the answer to the question if in the light of European Union legislation the courts are allowed to judging about divorces and inheritance on the basis of religious law, means Sharia law. In the case of divorces the main importance has the decree of Council (UE) No 1259/2010, and in the case of inheritance the decree of European Parliament and Council (UE) No 650/2012. The analyze of those acts leading to the conclusion that mentioning legal acts allowed in general applying Sharia law as foreign law. But simultaneously both acts clearly excluded using external law in the case that using it may lead to the violation of public order. And exactly this clause may strongly limited judging on the basis of Sharia law by the courts of European Union countries in the cases of divorces and inheritance. The reason is that in both fields Muslim law significantly difference to the European standards, largely limited women's rights both in the occurrence of divorce and in the cases of inheritance.

Key words: Islam, religious freedom, freedom of conscience and religion, religious denominations, Sharia law, divorce, inheritance, women in Islam